

GIS – A SHORT INTRODUCTION

Nadine Schuurman

Knjiga *Nadine Schuurman: GIS – a short introduction* objavljena je 2004. u izdanju *Blackwell Publishing* na ukupno 169 stranica. Autorica knjige docentica je geografije na *Simon Fraser University* u Kanadi. U istraživačkom radu bavi se teorijom i primjenom GIS-a, a predaje uvod u GIS, tehničke aspekte GIS-a i napredne aspekte GIS-a.

Sadržaj knjige podijeljen je u pet poglavlja:

1. Uvod u identitet GIS-a
2. GIS, demogeografija i intelektualno područje između njih
3. Teškoće s podacima: prikupljanje, prikaz i standardizacija
4. Dovođenje svega zajedno: uporaba GIS-a za analize i modeliranje prostornih fenomena
5. Kamo krenuti? GIS – praksa i istraživanje.

U uvodu autorica ističe da GIS doživljava pravi procvat. Prodaja softvera premašuje milijardu dolara u jednoj godini. U luksuzne automobile ugrađuju se navigacijski sustavi; policajci se rutinski uvježbavaju u radu s GIS-om; donacije organa su racionalizirane uporabom GIS-a; arheolozi ga primjenjuju u istraživanju nalazišta; epidemiolozi upotrebljavaju GIS tražeći uzročnike zaraznih bolesti. Popis primjena zaista je opsežan.

Međutim, tehnologija se razvijala brže od teorije. Npr., korisnik može dati naredbu da se spoje podaci, koji su zapravo nespojivi, i softver će ih spojiti. Ako se tako dobiveni skup podataka dalje obrađuje, i stručnjak će poslije teško otkriti prethodnu pogrešku, iako je rezultat nelogičan. Da bi se takve pogreške spriječile, potrebno je solidno teoretsko znanje. Stoga danas akronim GIS ne označava samo geoinformacijske sustave (GISystems) već sve više i geoinformacijsku znanost (GIScience).

U drugom poglavlju autorica istražuje kako su se GIS-sustavi i GIS-znanost razvijali i oblikovali na području demogeografije.

Treće poglavlje posvećeno je prikupljanju, prikazu i standardizaciji podataka. Autorica ističe da su u prvim danima GIS-a troškovi prikupljanja podataka iznosili i do 85% sveukupnih troškova nekog GIS-projekta, dok je to danas, zbog sve veće dostupnosti osnovnih podataka i primjene GPS-a, smanjeno na 15% do 50%.

Tema je četvrtog poglavlja analize i modeliranje prostornih fenomena. Podaci i modeli podataka važan su sastavni dio svakog GIS-a, ali prava snaga tehnologije proizlazi iz njezine sposobnosti da nam kaže više o prostoru nego što se može razaznati iz podataka pohranjenih u računalnom modelu podataka. Put od podataka do analize ilustriran je analizom zdravlja stanovništva širega područja Vancouvera primjenom GIS-a.

U posljednjem poglavlju autorica istražuje veze između GIS-sustava i GIS-znanosti, naglašavajući njihovu međuovisnost. Pojednostavljeno rečeno GIS-sustavi su hardver i softver, a GIS-znanost teorija i intelektualne pretpostavke na kojima se sustavi temelje.

U cijeloj knjizi naglasak je manje na tehničkim aspektima GIS-a, a više na teoretskim i analitičkim. Upravo stoga knjigu preporučujem i geodetima kojima je, uvjetovano njihovim školovanjem, tehnički aspekt GIS-a bliži od analitičkoga.

Nedjeljko Frančula